اسلایدشو «پرده‌خوانی» | برش دوم
«خرمشهر شهادت می‌دهد»

"Slideshow" | Second Episode
"Khorramshahr Bears Witness"

۲۴ مهر تا ۱۵ آبان ۱۴۰۵
October 16 – November 6, 2026

بهمن جلالی
Bahman Jalali

پروژه‌ای از البرز کاظمی
A Project by Alborz Kazemi

پروژه‌های بیرون از دستان
Dastan:Outside

آدرس: تهران، فرشته، مریم غربی، بعد از کوچه راز
Address: After Raaz Alley, West Maryam Street, Freshteh, Tehran, Iran

پروژه‌های خارج از دستان جمعه ۲۴ مهرماه ۱۴۰۵ برش دوم نمایش «پرده‌خوانی» را در گالری «کانون دید» قرار می‌دهد. «پرده‌خوانی» پروژه‌ای است از البرز کاظمی که در هر برش منتخبی از کارهای یک عکاس را بر دیوارهای گالری به نمایش درمی‌آورد.

برش دوم پرده‌خوانی با عنوان «خرمشهر شهادت می‌دهد» به عکس‌های بهمن جلالی از روزهای جنگ اختصاص دارد. در این برش، تصاویر بر دو دیوار و دو پنجره امتداد می‌یابند و نگاه بیننده را با خود از دیواری به پنجره‌ای و به دیوار دیگری می‌کشانند. در طول نمایش، جمله‌هایی از جلالی درباره‌ی نگاهش به عکاسی بر بستر موسیقی چندلایه، و با ورود گاه‌به‌گاه نویز، تکرار می‌شوند؛ گویی صدای او پس از انفجاری مهیب از میان زنگی که در گوش باقی مانده است به ما می‌رسد. صدا و تصویر، هر یک به شیوه‌ای، ما را با واقعه روبه‌رو می‌کنند؛ واقعه‌ای که دوربین جلالی، به‌دور از احساس‌گرایی و هیجان‌افزایی، به ثبت آن پرداخته است. چنان‌که خود می‌گوید: «کار من گزارش خبری نیست؛ مستندنگاری است.»

بر پایه‌ی همین نگاه مستندنگارانه، عکس‌های خرمشهرِ جلالی در نمایش حاضر با سیری خطی از آغاز تا روزهای پایانی جنگ چیده شده‌اند. تصاویر از روزهای نخست اعزام و گروه‌های رزمندگان آغاز می‌شوند و به‌تدریج به هسته‌ی ویرانگر جنگ نزدیک می‌شوند. شدتِ خشونت نبرد در میانه‌ی نمایش به اوجِ خود می‌رسد، تا جایی که عریانیِ دهشت چنان تکان‌دهنده است که گویی تنها شاهدی نامرئی می‌توانسته در کانون آن نبرد بایستد و چنین صحنه‌های نادیده‌ای را به ثبت برساند.

پس از این اوج، نگاه جلالی از پیکرهای درگیر نبرد به کالبد بی‌جان شهر معطوف می‌شود؛ بناهایی خالی از سکنه که ویرانی و سکوتشان از رسوب خشونت بر سیمای شهر حکایت دارد. در این نمایش، عکس‌های بهمن جلالی شهادتی بر یک تجربه‌اند و در آن‌ها عکاس تنها یک چیز می‌گوید: «من آن را دیدم.»

این برش با همراهی مؤسسه‌ی بایگان در فراهم‌کردن دسترسی به عکس‌ها و همکاری رعنا جوادی شکل گرفته است؛ فایل‌های صوتی جلالی را پیمان هوشمندزاده در اختیار پروژه گذاشته و طراحی صدا را مانی محبعلی بر عهده داشته.

بهمن جلالی (۱۳۲۳-۱۳۸۸، تهران) عکاس، مدرس و پژوهشگر تاریخ عکاسی ایران بود. او انقلاب ایران و سال‌های آغازین جنگ ایران و عراق، به‌ویژه در خرمشهر و آبادان، را مستندنگاری کرد. از کتاب‌های او می‌توان به «روزهای خون، روزهای آتش» (۱۳۵۸)، «آبادان که می‌جنگد» (۱۳۶۰) و «خرمشهر» (۱۳۶۱) اشاره کرد. مروری بر آثار او به کیوریتوری کاترین داوید در بنیاد آنتونی تاپیس بارسلونا، اسپانیا (۲۰۰۷)، برگزار شد و کتابی از آثارش نیز به مناسبت آن انتشار یافت. این نمایشگاه در سال ۲۰۹۹ در کونست‌هاوس گراتس، اتریش، نیز به نمایش درآمد. جلالی در سال ۲۰۱۱ جایزه‌ی بین‌المللی عکاسی اسپکتروم را از بنیاد نیدرزاکسن آلمان دریافت کرد؛ این جایزه با نمایشگاهی از آثار او در موزه‌ی اشپرنگل هانوفر و انتشار کتابی چندزبانه همراه بود. آثاری از او در مجموعه‌های موزه‌ی هنر لس‌آنجلس (LACMA)، موزه‌ی بریتانیا، گالری آرتور ام. سکلر در واشنگتن، موزه‌ی هنرهای نانت، موزه‌ی هنرهای معاصر تهران و مجموعه‌های خصوصی نگهداری می‌شوند و آرشیوی از عکس‌هایش در موزه‌ی اشپرنگل هانوفر قرار دارد.

Focus Room 06

پروژه‌های بیرون از دستان
Dastan:Outside

اسلایدشو «پرده‌خوانی» | برش دوم
«خرمشهر شهادت می‌دهد»

"Slideshow" | Second Episode
"Khorramshahr Bears Witness"

بهمن جلالی
Bahman Jalali

پروژه‌ای از البرز کاظمی
A Project by Alborz Kazemi

۲۴ مهـر تا ۱۵ آبـان ۱۴۰۵
October 16 – November 6, 2026

آدرس: تهران، فرشته، مریم غربی، بعد از کوچه راز
Address: After Raaz Alley, West Maryam Street, Freshteh, Tehran, Iran

Dastan:Outside Projects, will open “Slideshow,” Episode 2, at Focus Room on Friday, 16 October 2026. With each episode, “Slideshow” projects a selection of photographs by a particular photographer onto the room’s walls. “Slideshow” is a project by Alborz Kazemi.

The second episode, titled “Khorramshahr Bears Witness,” is devoted to photographs by Bahman Jalali from the days of the war in Khorramshahr. In this episode, the images extend across two walls and two windows, drawing the viewer’s gaze from one wall to a window and then to the other wall. Throughout the exhibition, brief remarks by Jalali about his approach to photography recur over layered music, with noise entering at intervals; it is as though his voice reaches us in the aftermath of a powerful explosion, through the ringing that lingers in the ears. Sound and image each bring us face to face with the event—the event that Jalali’s camera recorded without sentimentality or sensationalism. As he himself puts it: “My work is not news reporting; it is documentary photography.”

Reflecting this documentary approach, Jalali’s photographs of Khorramshahr are arranged in a linear sequence, from the beginning to the final days of the war. The sequence begins with the first deployments and groups of combatants, gradually moving toward the devastating core of the war. The violence of battle reaches its peak midway through the exhibition, its horror so stark and overwhelming that it seems only an invisible witness could have stood at the heart of the battle to record such scenes.

After this climax, Jalali’s gaze shifts from bodies caught in combat to the city’s lifeless body: deserted buildings whose ruin and silence speak of the violence etched into the city’s face. In this exhibition, Bahman Jalali’s photographs bear witness to an experience, and through them the photographer says only one thing: “I saw it.”

This episode was made possible with the assistance of Baygan Institute in facilitating access to the photographs, and with the collaboration of Rana Javadi. Peyman Houshmandzadeh provided Jalali’s audio recordings for the project, while Mani Mohebali was responsible for the sound design.

Bahman Jalali (Tehran, 1944–2010) was an Iranian photographer, photography educator, and researcher of Iranian photographic history. He documented the Iranian Revolution and the early years of the Iran–Iraq War, particularly in Khorramshahr and Abadan. His books include Days of Blood, Days of Fire (1979), Abadan Fights On (1981), and Khorramshahr (1982–83).

In 2007, a retrospective of his work, curated by Catherine David, was held at Fundació Antoni Tàpies in Barcelona, Spain. A book on his work was published to accompany the exhibition. The exhibition was subsequently presented at Kunsthaus Graz, Austria, in 2009. In 2011, Jalali received the SPECTRUM International Photography Prize from Stiftung Niedersachsen, Germany. The award was accompanied by an exhibition of his work at Sprengel Museum Hannover and the publication of a multilingual book.

His work is held in the collections of the Los Angeles County Museum of Art (LACMA), the British Museum, the Arthur M. Sackler Gallery in Washington, D.C., the Musée d’arts de Nantes, the Tehran Museum of Contemporary Art, and private collections. His photographic archive is held at Sprengel Museum Hannover.